

Sensorveiledning PSYC4500 Våren 2021

Besvar en - 1- av de følgende oppgavene.

- 1) Definer følgende begreper: (1) Strukturell kontinuitet, (2) rang-orden-kontinuitet i populasjonen og (3) absolutt kontinuitet i populasjonen. Hva vet vi om rang-orden-kontinuitet og absolutt kontinuitet i personlighetstrekk i voksenbefolkningen?
- 2) Hva kan tvilling- og adopsjonsstudier lære oss om betydningen av arv og miljø for personlighet og personlighetsutvikling (trekkbasert)? Forklar idéen bak slike studier og gi en oversikt over de viktigste funnene.
- 3) Forklar de grunnleggende modeller for samspillet mellom personlighet og psykopatologi (dvs. patoplastiskmodell, spektrum-modell, etiologisk modell). Gi eksempler på hypoteser og forskningsresultater som kan belyse hver av disse modellene.

Sensorveiledning:

Fire aspekter skal vektlegges i vurderingen:

- o Kunnskapsmengde (teoretisk/empirisk)
- o Innsikt (oversikt/forståelse)
- o Fremstilling (struktur/begrepsapparat)
- o Bruk (selvstendighet/originalitet). Egne resonnementer og argumenter er et pluss.

Det er ingen formelle krav til utforming av oppgaven, men følgende faktorer vektes positivt:

- o En logisk oppbygning av besvarelsen.
- o Framvisning av god forståelse av og refleksjon rundt sentrale og relevante begreper. Egne eksempler kan være en god måte å vise at man har forstått stoffet.
- o Integrering av sentrale og relevante metodiske begreper og aspekter der dette er relevant.
- o Presentasjon av historisk utvikling og endring der dette er relevant.

Det følgende forventes *ikke*:

- o Oppramsing av fakta eller tall.
- o Detaljerte beskrivelser av empiriske studier.
- o Dekning av absolutt hele bredden i relevant pensum.
- o Forside, innholdsfortegnelse eller litteraturliste.

Veiledning til sensurering av hver av de tre oppgavene:

Det er flere måter å besvare oppgavene på. Noen vil gå i dybdene på noen få temaer, mens andre vil gå mindre i dybden og heller dekke en større bredde. Begge deler må være greit. Det er altså ikke noe krav at alt som nevnes i veiledningen under, er med i besvarelsen.

Oppgave 1:

Forstår studenten forskjellen på de ulike formene for kontinuitet?

Relevant kunnskap om kontinuitet blant voksne (og unge): Ulike trekk økte eller reduserte gjennomsnittsnivå i befolkningen med alder, økt rang-orden-kontinuitet

med alder fra ung voksenalder til noen tiår senere. Både kunnskap om stabilitet og endring i de enkelte trekk og mer generell kunnskap som modningsprinsippet, plastisitetprinsippet m.m. er relevant. Det samme gjelder ulike teoretiske forklaringsmodeller for dette, som for eksempel person-situasjon-transaksjoner, rolle-kontinuitet mm. Momenter som kan vektlegges: Empiri om og forståelse av stabilitetskoeffisienter, kunnskap om de ulike trekkenes typiske nivå gjennom livsløpet, årsaker til stabilitet og endring

Oppgave 2:

Har studenten forstått logikken i tvilling- og adopsjonsstudier?

De viktigste funnene: Alle trekk er arvbare, og det ikke-delte miljøet betyr mer enn det delte miljøet, særlig blant voksne. Både genetikk og miljø bidrar til stabilitet i personlighetstrekk, og den genetiske korrelasjonen over tid er spesielt høy. Gen-miljø-transaksjoner (korrelasjoner og interaksjoner) er relevant å trekke inn her - gener og miljø opptrer ikke uavhengig av hverandre.

Oppgave 3:

Har studenten forstått forskjellen mellom de ulike teoriene?

Det er mange forskningsfunn presentert i pensumboka. Noen studenter kan gå mer i dybden på noen studier mens andre går mindre i dybden og presenterer flere funn. Begge deler er greit, og hovedpoenget er om studenten viser forståelse når det gjelder i hvilken grad og på hvilke måter empiriske funn støttet versus ikke støtter de ulike teoriene. Flere forskningsresultater er diskutert på forelesningen. Det er et pluss å ha med dette, men ikke et krav.

Studentene har fått følgende informasjon når det gjelder referanser/sitater:

Det er ikke krav om at studentene oppgir referanser bortsett fra når det gjelder direkte sitater.

Direkte avskrift eller ordrett oversettelse av tekst må derfor inkludere referanse, og det må gå klart fram at det er et sitat – altså at det ikke er dere som har skrevet teksten. Det er ingen krav til APA-stil eller andre spesifikke stiler.

Det er ikke tillatt å gjenbruke tidligere eksamensbesvarelser/innlevert oppgaver.

Det er ikke tillat å samarbeide under eksamen. Selv om man har jobbet sammen med å forberede seg til eksamen, skal hver student levere sin egen besvarelse som man har skrevet selv og som dermed ikke er identisk med besvarelsen til andre studenter.